

Loviisan kaupunki, kaavoitus- ja arkkitehtitoimisto 28.2.2011, 9.3.2011,
11.3.2011

Loviisan kaupunki

HARMAAKALLION ASUNTOALUE I ASEMAKAAVA

Korttelit 29 - 39

Rakennustapaohjeet

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	3
2	ALUEEN KOKONAISKUVAUS	4
3	TONTTI.....	6
3.1	Rakennusten sijoittuminen tontille ja maastoon	6
3.2	Liittymät katualueelle.....	6
3.3	Autopaikat	7
3.4	Rakennustyytit	8
4	RAKENNUS.....	9
4.1	Kestävän rakentamisen periaatteita, suosituksia	9
4.2	Mittasuhteet ja koko	10
4.3	Parvekkeet.....	10
4.4	Katot	11
5	JULKISIVUT	11
5.1	Sommittelu	11
5.2	Ikkunat	12
5.3	Materiaalit ja värit.....	13
6	PIHAT	13
6.1	Kestävän pihan periaatteita, suosituksia	13
6.2	Luonnonympäristön säilyttäminen	14
6.3	Istutukset, suositeltavat kasvilajit.....	15
6.4	Piharakenteet.....	16
6.5	Hulevedet.....	17
7	JÄTTEIDEN KÄSITTELY	18
8	LÄHTEET	19

1 YLEISTÄ

Nämä rakennustapaohjeet täydentävät Loviisan Harmaakallion asuntoalueen asemakaavakarttaa ja sen määräyksiä. Lisäksi rakentamisesta annetaan määräyksiä rakennusjärjestyksessä.

Nämä ohjeet koskevat uudisrakennuksia, pihoja sekä uusia katu- ja torialueita. Ohjeet koskevat myös talousrakennuksia ellei toisin ole mainittu.

Ohjeet koskevat lainvoimaisen asemakaavan

- asuinrakennusten korttelialueita
- palvelurakennusten korttelialueita
- urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta

Tavoitteena on ohjata rakennusten ja ympäristön suunnittelua ja toteutusta niin, että haluttu arkkitehtoninen ilme ja laatutaso saavutetaan sekä luodaan viihtyisä, luonnonläheinen asuinympäristö. Rakennustapaohje ohjeistaa ja täydentää asemakaavaa ja sen määräyksiä kaaviokuvien, esimerkkivalokuvien ja selittävien tekstien avulla.

Kappaleessa 3 annetaan ohjeita rakennuksen sijoittumisesta tontille ja selvennetään aihetta esimerkkikuvilla.

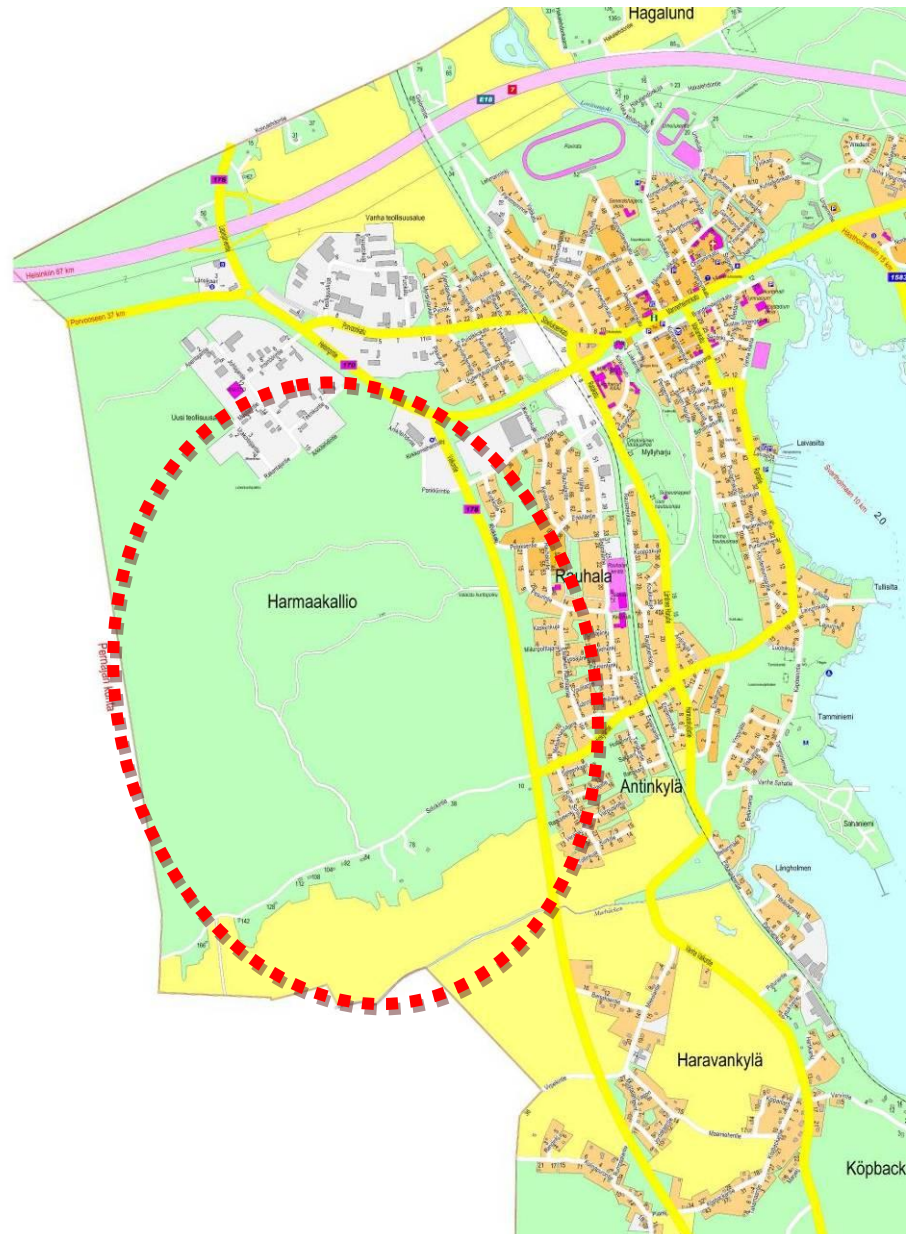
Kappaleessa 4 ohjataan asuin- ja piharakennusten kokoa ja muotoa.

Kappaleessa 5 annetaan ohjeita ja malleja julkisivujen suunnittelua varten. Kappaleessa annetaan myös värimallit rakennusten julkisivuille.

Kappaleessa 6 ohjataan pihojen luonnonympäristön säilyttämistä, istutuksia, piharakenteita ja hulevesien käsittelyä.

Kappaleessa 7 annetaan ohjeita kompostoinnista.

Ohjeessa on esitetty esimerkkikuvia rakennuksista ja rakennetuista ympäristöistä Suomessa ja muualla Euroopassa. Kuvateksteissä on osoitettu ne kohteiden piirteet, joita Harmaakallioon asuntoalueelle halutaan – rakennuksia ei ole muilta osin tarkoitus jäljitellä. Rakennustapaohjeen lisäksi rakennuksista ja rakennetusta ympäristöstä annetaan ohjeita asemakaavan määräyksissä.

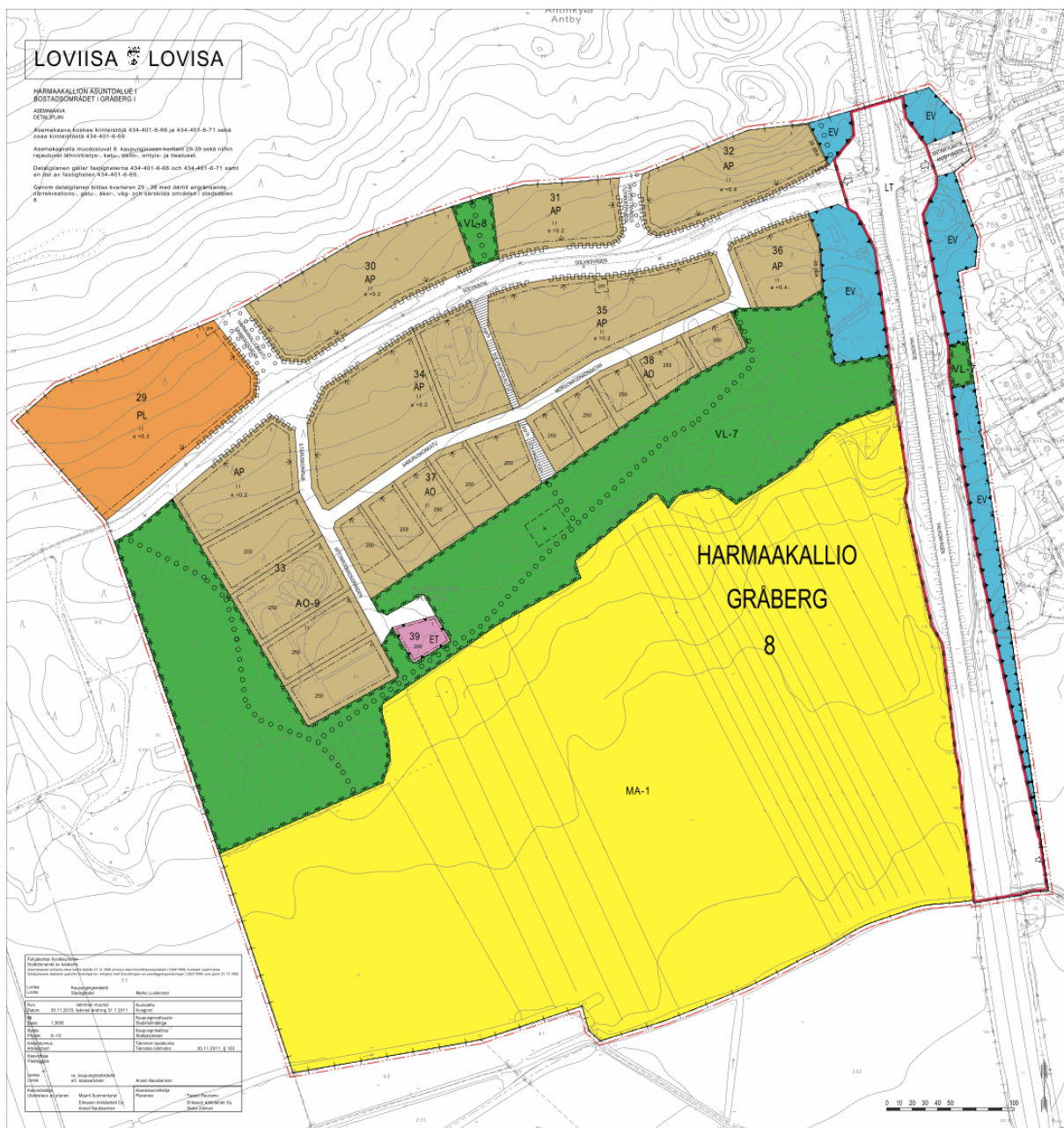

Kuva 1. Harmaakallion asemakaava-alueen sijainti.

2 ALUEEN KOKONAISKUVAUS

Suunnittelualue sijaitsee Harmaakallion alueella, noin 2 km Loviisan keskustasta lounaaseen.

Suunnittelualue on kaavoittamaton metsäaluetta ja kooltaan 42 ha. Alueella on pururata sekä ulkoilureittiyhteyksiä länteen sekä etelään. Alueen eteläosassa kulkee Solvikintie, jonka eteläpuolella on olemassa olevia pientaloja, halleja sekä maisemallisesti arvokas peltoalue. Idässä alue rajautuu Valkontiehen, jonka itäpuolella on pientaloalueita sekä koillisessa kaupungin keskustaa. Pohjoispuolelle on asemakaavoitettu työpaikka-alue, jolla sijaitsee yritystoimintaa, huoltoasemia sekä elintarvikkeita myyvä kaupan suuryksikkö.

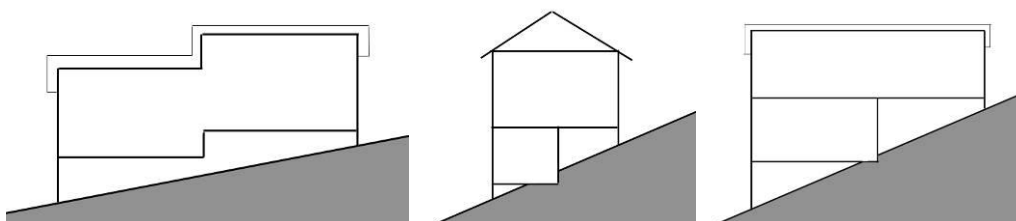

Kuva 2. Harmaakallion asemakaavakartta.

3 TONTTI

3.1 Rakennusten sijoittuminen tontille ja maastoon

Rakennukset on suunniteltava sellaisiksi, että kallioleikkaukset ja massansiirrot tontilla jäävät mahdollisimman pieniksi. Rakennuksen runko tulee tarvittaessa porrastaa ja rakennus sovitaa maaston mukaan.

Kuva 3. Loivaan rinteeseen porrastettu talo, rinteeseen suuntautunut puolitoistakerroksinen talo ja rinteeseen poikittain rakennettu puolitoistakerroksinen talo.

Kuvat 4-5. Rinteeseen sovitettuja rakennuksia.

Ellei rakennusalueella muuta osoiteta, talousrakennukset on sijoitettava tontin rajoille, niin että muodostuu etelään tai länteen avautuva sisäpiha ja samalla selkeästi rajattuja katutiloja. Yhteisestä sopimuksesta rakennus voidaan sijoittaa 4 metriä lähemmäs tontin rajaa. Naapureita suositellaan suunnittelemaan talousrakennusten sijoittelu siten, että tonteille syntyy luontevat rajat ilman aitaamista. Piharakennuksen voi sijoittaa luontevasti myös rinteeseen vastaisesti.

3.2 Liittymät katualueelle

Pientalotonteilla sallitaan yksi tonttiliittymä / tontti. Liittymän sijoittamisessa on huomioitava olemassa olevat vesi- ja viemäriyhtymät sekä katuvalaisinpylväät.

Kuva 8. Viitesuunnitelma AP-tontin järjestämisestä.

3.3 Autopaikat

Autopaikkojen pintamateriaali on kivituhka tai nurmikivi. Autotallien- ja katos-
ten seinustalle suositellaan istutettavaksi pensaita tai köynnöksiä maaperän
salliessa. Jos autotalli sijaitsee rinnetalon kivijalassa, se saa viedä korkeintaan
puolet pohjakerroksen julkisivun alasta.

Jos tontille ei ole osoitettu rakennusala autotallia varten, noudatetaan alla
olevia periaatteita:

Autopaikka tai autopaikan sisältävä talousrakennus ei saa hallita katunäky-
mää. Autopaikka tai -talli on sijoitettava kauemmas kadusta kuin asuinraken-
nus tai muu talousrakennus. Kuitenkin ajoreitti autopaikalle on pyrittävä järjes-
tämään mahdollisimman lyhyeksi ja vähillä massansiirroilla.

AO-korttelialueet

Yli kolmen autopaikan pysäköintialueet on erotettava katutilasta ja muusta pi-
hasta istutuksilla ja päärakennuksiin sopeutuvilla puuaidoilla. Autotalli suositel-
laan rakennettavaksi yhdelle autolle.

AP-korttelialueet

Yli kuuden autopaikan pysäköintialueet on erotettava katutilasta ja muusta pi-
hasta istutuksilla ja päärakennuksiin sopeutuvilla puuaidoilla.

Kuvat 9-13. Nurmikiveä, yhden auton autotalli, jonka vieressä autokatos, istutuksilla erotetut autopaikat, autopaikkaratkaisu rinteeseen rakennetussa rivitalokortteleissa.

3.4 Rakennustyytit

Asuinrakennusten ja erillisten talousrakennusten myötä piha muodostuu kulkureitteineen ja oleskelutiloineen osaksi asumista. Tontin rakennukset voivat poiketa toisistaan muodon, julkisivujäsentelyn tai värin osalta, mutta kuitenkin muodostaa harmonisen kokonaisuuden.

AO- ja AP-korttelit

Päärakennus

Päärakennus on kooltaan talousrakennusta suurempi.

Talousrakennus

Talousrakennus on luonteeltaan päärakennusta vaatimattomampi, ja kooltaan sitä pienempi. Kerroksia on yleensä yksi, rinteeseen sijoittuvassa rakennuksessa kaksi. Talousrakennuksessa voi sijaita esimerkiksi sauna pesu- ja pukutiloineen, autotalli tai -katos, työ- ja harrastetiloja tai varastoja. Talousrakennuksia voi olla useita.

Kuvat 14 ja 15. Esimerkkejä saman pihapiirin päärakennuksista ja talousrakennuksista. Vasemmalla rivitalon sisäpiha, jossa vasemmalla talousrakennus ja oikealla päärakennus. Oikealla katunäkymä Oulun Puu-Linnanmaalta.

4 RAKENNUS

4.1 Kestävän rakentamisen periaatteita, suosituksia

Noppamainen muoto on energiataloudellisesti edullisin. Vältä rakennuksessa lämmönhukkaa aiheuttavia nurkkia, ulokkeita ja ylikorkeita huonetiloja.

Suuntaa ikkuna-alasta puolet etelään, viidennes itään, viidennes länteen ja loput pohjoiseen. Istuta korkeiksi kasvavia lehtipuita varjostamaan etelänpuoleisia julkisivuja korkealta paistavalta auringolta kesällä. Hyödynnä luonnonvalo tekemällä ikkunoista riittävän suuria ja korkeita.

Ryhmitä tilat lämpötilojen mukaisesti. Sijoita eniten lämpöä vaativat tilat rakennuksen keskelle ja talon eteläpuolelle (keittiö, oleskelu-, työ- ja pesutilat), viileämmät tilat pohjois- ja itäpuolille (makuuhuoneet), puolilämpimät ja kylmät tilat (kuistit, viherhuoneet ja varastot) rakennuksen reunoille. Rakenna ainakin yksi varaava puulla toimiva tulisija sähkökatkosten varalle.

Eristä rakennus hyvin. Käytä lämmöneristyskyvyltään hyviä ikkunoita ja tiivistä ne hyvin. Käytä raskaita massoja rakennuksen sisällä aurinkoisissa paikoissa varaamaan ja tasaamaan lämpöä.

Suunnittele vesijohdot vaihdettaviksi. Huolehdi, että asunnossa on vesimittari. Suunnittele valaistusjärjestelmä niin, että koko talon valaistuksen voi sammuttaa yhdestä katkaisijasta.

Kuivakäymälät vähentävät jätevesilaitoksen ja luonnon kuormitusta. Kaava-alueella on kuitenkin liityttävä kunnallistekniikkaan.

Suunnittele rakennus niin, että tilojen käyttötarkoitusta voidaan myöhemmin muuttaa. Aukkojen sijoitus ei saa estää tilojen jakoa. Väliseinien tulee olla helpposti purettavissa ja siirrettävissä. Varmista, että liikuntarajoitteinen henkilö voi asua alakerrassa. Mitoita tilat sopiviksi - käyttämättömiäkin tiloja on lämmitettävä.

Käytä materiaaleja, joiden valmistamiseen on kulunut vähän energiaa ja joiden valmistamisen ympäristöpäästöt ovat vähäiset. Suosi uusiutuvista luonnonvaroista valmistettuja materiaaleja. Vältä alumiinia, sinkittyä ja galvanoitua terästä, painekyllästettyä puuta ja muovia. Parhaita runko- ja verhousmateriaaleja ovat paikallinen puu ja kivi sekä tiili. Eristeenä suositellaan käytettäväksi käsitlemätöntä puukuitueristettä tai pellavaeristettä. Maaleiksi suositellaan luonnonmukaisia keitto- ja öljymaaleja. Vältä rakennusosia, joissa on yhdistetty useita materiaaleja, esimerkiksi ikkunoiden on hyvä olla pelkkää sydänpuuta ja kattojen paikalla maalattua peltiä.

Varaa mahdollisuus aurinkoenergian keräämiseen tontilla tulevaisuudessa. Varaa mahdollisuus puun kuivatukselle ja käsittelylle nyt tai tulevaisuudessa. Rakenna kompostori tai varaa sille paikka tulevaisuutta varten.

Suunnittele autotalli sellaiseksi, että sen käyttötarkoitusta voidaan myöhemmin muuttaa. Suunnittele riittävän suuri jätehuone, jotta jätteiden lajittelu on helppoa. Järjestä paikka pyykin kuivattamiselle ulkona katetussa tilassa. Rakenna keittiön ulko-oven lähelle pihalle maakellari.

4.2 Mittasuhteet ja koko

Rakennusten tulee olla massaltaan selkeitä ja julkisivuiltaan rauhallisia. Koristeellisuutta on vältettävä.

AO- ja AP-korttelialueet

Päärakennus saa olla runkosyvyydeltään pääsääntöisesti 9 metriä. Talousrakennus saa olla runkosyvyydeltään korkeintaan 7 metriä.

Rakennuksen pohjan on mieluiten oltava suorakulmio yhtä kuistia tai erkkeriä lukuun ottamatta. Kuistia tai erkkeriä ei saa sijoittaa rakennuksen kulmaan. Kullakin rakennuksen osalla, kuten päämassalla ja kuistilla, on oltava oma katto.

Perinteisesti kuistia käytetään välitilana julkisen katutilan ja yksityisen sisätilan välillä, kun rakennus sijaitsee lähellä katua. Kuisti on myös oleellinen osa rakennuksen massoittelua.

Kuistin tulee olla sen kokoinen, että rakennuksen perusmuoto on erotettavissa. Rakennukseen saa rakentaa yhden kuistin. Kuistin on oltava muodoltaan mahdollisimman yksinkertainen.

Kuistin on sovittava rakennuksen arkkitehtuuriin. Tyypillisesti kuistissa on yksilasiset ja pienempiin ruutuihin jaetut ikkunat kuin muussa talossa.

Kuva 22. Esimerkkejä kuisteista Helsingin Lehtovuorella.

4.3 Parvekkeet

AO- ja AP-korttelialueet

Asuinhuoneistoa kohden suositellaan korkeintaan yhtä oleskeluparveketta. Tuuletusparvekkeita ja ranskalaisia parvekkeita voidaan rakentaa tarpeen mukaan. Rakennusmassan levyisiä parvekkeita ei saa rakentaa.

Kuvat 24 ja 25. Kuistin päälle rakennettu parveke ei varjosta alapuolella sijaitsevaa ikkunaa.

4.4 Katot

Asemakaava-alueen rakennuksissa on oltava satulakatto (normaali harjakatto). Räystäitä ei saa koteloida. Katon lappeen on oltava harjalta räystäälle pääsääntöisesti yhtenäinen, jolloin katon muoto säilyy selkeänä.

Talousrakennuksen vesikate voi olla samaa materiaalia ja väriä kuin päärakennuksen katto tai kolmiorimoilla kiinnitettyä kattuhuopaa. Muiden kattovarusteiden, kuten piippujen, lumiesteiden ja tikkaiden, on oltava samanvärisiä kuin katto.

Alla on ilmoitettu katoissa käytettävät värit Tikkurilan Symphony 2436-värikartan koodeilla. Tässä esitetyt värinäytteet eivät välttämättä vastaa Symphony-värikartan värejä.

Kuvat 33 ja 34. Kattovärit ovat tummanharmaa V488 ja musta Y489.

Korttelit 29-38

Rakennuksissa on oltava satulakatto. Kattokaltevuuden tulee olla 1:1,5 – 1:3. Vesikaton on oltava tummaksi maalattua konesaumapeltiä tai vastaavaa, harmaata, mustaa tai punaista kattuhuopaa tai savitiiltä.

5 JULKISIVUT

5.1 Sommittelu

Julkisivujen on oltava rauhallisia. Julkisivussa ei saa olla jakorimoja. Koriste-
luksi riittävät ovien sekä ikkunanpuitteiden värit.

Sokkelikorkeus on porrastettava maaston mukaan. Ulkoverhous tulee viedä mahdollisimman alas. Sokkelin näkyvä korkeus saa olla korkeintaan 80 cm. Sokkelin tulee olla sileäksi valettu tai pintakäsittely, käsittelemätöntä harkkosokkelia ei sallita.

Kuvat 39-40. Esimerkkejä omakotitalojen julkisivuista. Julkisivut ovat yksinkertaisia ja koristeluna on käytetty lähinnä ikkunanpuitteiden värejä ja ovia.

Kuvat 41-42. Esimerkkejä rivi- ja paritalojen julkisivuista.

5.2 Ikkunat

Kaikissa asuinrakennuksen julkisivuissa on oltava ikkunoita. Ikkunoiden lasipinnan tulee sijaita mahdollisimman lähellä julkisivun ulkopintaa. Ikkunapinnat suositellaan jaettavaksi osiin. Umpinaisia tuuletusikkunoita ei sallita.

Kuvat 46 ja 48. Esimerkkejä ikkunoista.

5.3 Materiaalit ja värit

Harmaakallion asemakaava-alueella rakennusten ulkoverhouksen on oltava puuta. Julkisivu tulee peittomaalata tai se voidaan harmaannuttaa.

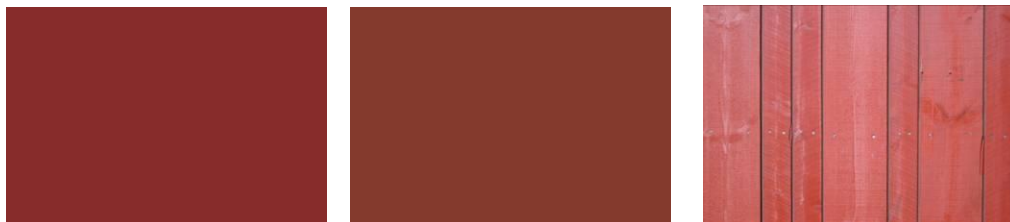
Julkisivumateriaalin on oltava yhdensuuntaista ja yhdenväristä koko julkisivun korkeudelta. Pääjulkisivumateriaalin lisäksi voidaan julkisivuissa käyttää pienempinä pintoina myös toista materiaalia. Yksityiskohdissa, kuten esim. parvekerakenteissa sallitaan myös metallin käyttö. Rakennukseen kuuluvien ulkopuolisten rakenteiden, kuten parvekkeiden ja terassien kaiteiden sekä tukipylväiden materiaalin ja värityksen tulee sopia rakennuksen päämateriaaliin ja väriin.

Rakennusten ulkoverhous on maalattava alla ilmoitettuja Tikkurilan Symphony 2436-värikartan värejä tai vastaavia värejä. Tässä esitetyt värinäytteet eivät välttämättä vastaa Symphony-värikartan värejä.

Tumman punamullan väri vastaa Uulatuotteen keittomaali-värikartan väriä KM 42 Falunpunainen ja kirkkaan punamullan väriä KM 40 Italianpunainen. Okrankeltaisen väri vastaa Uulatuotteen keittomaali-värikartan väriä KM 20 Keltaokra.

Korttelit 29-38

pääväri: punamullattu hirsi tai pystyaukkoitus tai harmaannutettu, tummanharmaaksi tai tummanvihreäksi peittomaalattu lautaverhous. Hirren tulee olla veistettyä tai höylättyä ja nurkkien lyhyet. Pyöröhirttä ei sallita.

Kuvat 63-65. Julkisivuvärejä: Englanninpunainen M419, italianpunainen M415, pystyaukkoitus vaihtelevan levyisellä laudalla.

6 PIHAT

6.1 Kestävän pihan periaatteita, suosituksia

Muokkaa luonnontilaista pihaa mahdollisimman vähän. Älä tee massansiirtoja tai räjäytä kalliota. Älä tuo paikalle multaa tai lannoitteita, ellet käytä niitä hyötykasvien viljelyyn. Käytä ensisijaisesti oman kompostorisi tuottamaa multaa.

Säilytä pihan luonnollinen vesitasapaino. Älä käytä vettä läpäisemättömiä pintoja. Imeytä hulevedet ja salaojavedet omalle tontille. Älä kastele kasveja. Jos kastelet, käytä vain sadevettä. Kerää sadevesi esimerkiksi maahan upotulla sadevesikaivolla tai syöksytörvistä.

Suosi paikalla jo valmiiksi viihtyviä kasveja. Jos istutat tontille uusia kasveja, suosi hyötykasveja. Jos haluat pihalle koristekasveja, suosi vähään hoitoon tyytyviä lajeja. Vältä tuotua multaa, lannoitteita ja kastelua vaativia kasveja. Jos kasvatat rehevää kasvualustaa vaativia kasveja, huolehdi etteivät lannoitteet päädy rehevöittämään vesistöjä.

Suojaa alkuperäinen kasvillisuus kulumiselta kulkemalla vain tiettyjä reittejä pitkin. Rakenna reitit muuhun maastoon verrattuna helppokulkuisiksi, jotta niitä käytetään. Varmista, että pihan keskeiset alueet voidaan pienillä muutoksilla saada liikuntarajoitteisen käyttöön. Käytä piharakenteisiin paikallisia ja uusiutuvia materiaaleja.

Suunnittele työmaa siten, että mahdollisimman paljon olemassa olevaa aluskasvillisuutta ja puita voidaan säästää.

6.2 Luonnonympäristön säilyttäminen

Karulle kivikkoiselle mäntykankaalle ei ole mahdollista perustaa perinteistä hyöty- tai koristepuutarhaa ilman merkittäviä kallioleikkauksia ja massansiirtoja. Siksi tonttien alkuperäinen kasvillisuus (lehtipuut, männyt, pensaat, varvut, sammaleet) sekä maaperä on säilytettävä ja hoidettava luonnonmukaisina rakennusten aloja, kulkureittejä ja mahdollista terassia ja vähäisiä oleskelu- tai leikkialueita lukuun ottamatta. Vartuneita kuusia ja huonokuntoisia puita ei tonteilla kuitenkaan tarvitse säilyttää.

Säilytettävien puiden runkoa vasten ei saa lisätä täyttömaata, mikä tappaa puut, vaan puiden tyvellä on säilytettävä alkuperäinen maanpinnan korko. Latvusten alla vähäistä täyttöä saa tehdä vain läpäisevällä maakerroksella.

Tonteilla kasvavaa elinvoimaista puustoa, varvukkoa ja kanervikkoa käytetään pihan istutusten osana.

Mikäli tontilla on tiheää pensaikkoa tai puustoa, kasvillisuutta voidaan harvennata kevyesti. Harvennuksessa huomioidaan puiden luonnollinen ryhmittäisyys ja kasvillisuuden liittyminen virkistymetsän kasvillisuuteen mahdollisimman saumattomasti.

Maanpinnan korkeusasemaa ei saa muuttaa tontin rajoilla tontille ajoa lukuun ottamatta. Välttämättömät kallioleikkaukset on pyrittävä tekemään matalina, leikkauspinnat viistetään mahdollisimman pystysuoriksi ja leikkauksen liittyminen ympäröivään maastoon viimeistellään. Rakennusvaiheessa paikoiltaan siirretty maaperä on pyrittävä sijoittamaan tontille. Terassit ja kulkureitit sovitaan maastonmuotoihin.

Kuvat 75-77. Terassin liittyminen kallioon, sorapinnan liittyminen kallioon ja luonnonkiviportaiden liittyminen kallioon.

Olemassa oleva kangasmetsän kasvillisuus on arkaa kulutukselle, joten pihalle tulee rakentaa kulkureittejä yhdistämään keskeisimpiä toimintoja. Huolto- ja

pelastusajoon tarkoitetut kulkureitit tulee toteuttaa viranomaisten ohjeiden mukaan.

Alueelle ominaisia siirtolohkareita voi käyttää piharakenteissa ja rikastuttamaan pihamiljöötä.

Työmaan aikainen suojaus

Tontin kasvillisuutta voidaan säilyttää työmaajärjestelyiden hyvällä suunnittelulla ja kulumista aiheuttavia toimia ohjaamalla. Työkoneiden liikkumiseen ja rakennustarvikkeiden säilytykseen käytettävät alueet tulee jättää mahdollisimman pieniksi ja olemassa oleva ja säilytettävä kasvillisuus suojata. Säilytettävillä tontinosilla liikkumista vältetään rakennusaikana. Rakentamisesta aiheutuneet vauriot korjataan istuttamalla uusia alueelle luonteenomaisia kasveja suositusten mukaisesti.

Kuvat 78-83. Luonnontilaisen pihan kulumista voi vähentää rakentamalla oleskelupaikkoihin terasseja ja kulkureiteille pitkospuutyypisiä polkuja. Korkeuseroja ei tarvitse tasoittaa, vaan rinneille voi rakentaa puiset tai kiviset portaat.

6.3 Istutukset, suositeltavat kasvilajit

Istutukset tulee sijoittaa tontille niin, etteivät ne oleellisesti huononna katualueiden liikenneturvallisuutta.

Rakennettavat ja lannoitusta vaativat nurmi- ja istutusalueet pidetään pienikokoisina. Istutuksissa tulee suosia maanpeitekasvillisuutta ja kivikkokasvillisuutta leikattavan nurmikon sijaan.

Alueelle suositellaan seuraavia luonnon- ja puutarhakasveja. Kasvien valinnassa on otettava huomioon tontin maaperä ja maastonmuodot.

Puut

luonnonvaraiset: mänty, kuusi, kataja, pihlaja.

viljellyt: jalostetut havupuut, makedonianmänty, serbiankuusi, pienet hedelmäpuut, kuten kirsikka, luumu ja kriikuna.

Pensaat

luonnonvaraiset: suopursu, vadelma, taikinamarja.

viljellyt: alppiruusu, tyrni, herukka, karviainen, marjakuusi, pihasyreeni, mökinruusu, kuusama, vuorimänty, kääpiövuorimänty, katajan ryömivät muodot, orapaatsama, villaheisi, pensasväriherne, mustamarjaorapihlaja, kivikkotuhkapensas, suikerovihma.

Köynnökset

maahumala, köynnöshortensia, laikkuköynnös, kärhkö, villiviini.

Perennat ja yksivuotiset

luonnonvaraiset: keto-orvokki, mäkitervakko, suolaheinä, kanerva, puolukka, mustikka, vanamo, variksenmarja, riekonmarja, sianpuolukka, kallioimarre, sammaleet.

viljellyt: maksaruoho, ajuruoho, kuparisara, sammalleimu, ketoneilikka, kivikokuopayrtti, rönsyansikka, hanhikki, hopeamaruna.

Kuvat 84-86. Karulla kalliotontilla kasvaa usein luonnostaan kuivakko- ja ketokasveja.

6.4

Piharakenteet

Oleskelu-, tomutus-, pyykinkuivaus ja paikoitusalueet tulee sijoittaa niin, että toiminnoista ei synny toisilleen haittaa.

Mikäli jalkakäytävä ei ole samassa tasossa pihan kanssa, jalkakäytävän ja pihan rajapintaan on rakennettava luonnonkivestä tukimuuri ja istutusvyöhyke/aita.

Kuvat 87-89. Luonnonkivistä tehty pengerrys, pengerrys kadun ja pihan välillä sekä terassi, jonka sokkeli on verhoiltu.

Piharakenteiden, kuten terassien, pengerrysten, pyörätelineiden, leikkivälineiden, huvimajojen ja grillipaikkojen tulee olla yksinkertaisia ja rakennusten arkkitehtuuriin ja värikyseen sopivia. Terassit tulee rakentaa mahdollisimman lähelle maan tasoa tai niillä tulee olla umpinainen sokkeli tai istutusten on peitettävä terassin alusta.

Rakennusluvan hakemisen yhteydessä on esitettävä pihasuunnitelma mittakaavassa 1:200. Siinä esitetään pinnoitetut alueet, kasvillisuus, rakenteet ja tontin korot. Lisäksi esitetään tonttien työmaajärjestelyt suojauksineen.

Korttelit 29-38

Tontti on aidattava kadun puolelta vapaasti kasvavalla pensasaidalla tai 120 cm korkealla puusäleaidalla. Aita on rakennettava paikalla ja peittomaalattava tummaksi tai punaiseksi.

Kuvat 94-95. Perinteisiä säleaitoja ja vapaasti kasvava pensasaita.

6.5 Hulevedet

Tonttien sade- ja sulamisvesien kiertokulku pyritään säilyttämään mahdollisimman luonnollisena.

Hulevesien maahan imeyttäminen ja kierrätys kasteluvetenä edistää pohjavesisuhteitten säilymistä ja kasvillisuuden viihtymistä sekä vähentää tulvimisriskiä hulevesiviemäreissä ja laskuojissa.

Katolle ja pihamaalle sekä salaojiin kertyvä vesi on ensisijaisesti imeytettävä omalla tontilla.

Tontilla on oltava paljon vettä läpäiseviä pintoja sadevesien imeytymisen vuoksi eli tontin pysäköintialueen, kulkuväylien ja niiden alueiden, joilla ei ole nurmikkoa, tulee olla vettä läpäiseviä.

Läpäisemättömiltä pinnoilta tulevat hulevedet johdetaan pääsääntöisesti kaupungin hulevesiviemäriin.

Tonteilla, missä maasto laskee kohti viheraluetta, hulevesiä voidaan ohjata tonttikohtaisesti puiston puolelle maastoon painanteilla. Mikäli hulevesiä ohjataan muualle kuin kaupungin hulevesiviemäriin, tulee vedenohjaussuunnat ja -rakenteet esittää rakennuslupa-asiakirjoissa ja niihin vaaditaan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksyntä.

Hulevedet tulee johtaa ja käsitellä siten, että rakennukset eivät saa kosteusvaurioita runsaidenkaan sadejaksojen aikana. Pintamaa tulee muotoilla siten, että ylärinteestä valuvat sadevedet eivät pääse vaurioittamaan rakennuksia. Rakennusten sokkelien korkeuteen ja sokkelin sekä osittain maanalaisten tilojen ulkoseinien asianmukaiseen rakennustapaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

7 JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Talouksissa syntyviä biojätteitä voidaan kompostoida tonttikohtaisesti ja kompostoinnissa syntyvää multaa voidaan käyttää oman tontin alueella.

Komposti ympäröidään aidalla tai istutuksilla ja sijoitetaan siten, ettei se näy suoraan katualueelle päin. Kompostin tai kompostorin voi esimerkiksi sijoittaa katokseen tai erottaa tontin rajasta istutuksin.

Pois kuljetettavan jätteen keräysastiat on sijoitettava niin, että ne eivät näy katukuvaan. Jätehuoneen rakentamista osaksi autotallia, -katosta tai talousrakennusta suositellaan. Jäteaitausten ja katosten on ulkonäöltään sopeuduttava päärakennuksen arkkitehtuuriin.

Kuvat 96-98. Kehikkokomposti, lämpöeristetty Biolan-kompostori ja rivitalon jätekatos.

8 LÄHTEET

Kuva 40

Lahti, Pekka: Matala ja tiivis kaupunki, Ympäristöministeriö ja Rakennustieto Oy 2002.

Kuvat 5, 46

Broto, Charles: New Housing Concepts, Gingko Press 2002.

Kuva 41

Straver-Nevalainen Marja: Tiivistä ja matalaa asuntorakentamista alankomais-
sa, Ympäristöministeriö ja Rakennustieto Oy 2006.

Kuva 6

Vetter Andreas: Moderne Giebelhäuser – Traditionelle Form – innovatives Kon-
zept, Callwey 2006.

Kuvat 48, 78, 82, 83

Lundqvist Marianne (toim.): Arkitekternas villor – 20 svenska villor och fritidshus
ur tidskriften Arkitektur 1999-2004, Arkitektur Förlag Ab 2004.

Kuvat 15, 25, 39, 42

Karjalainen Markku ja Patokoski Riku: Kotina puinen kaupunkikylä – Wooden
urban villages, Rakennustieto 2007.

Kuvat 101-105, www.nola.se

Kuva 4, www.jamera.fi

Kuva 106, www.philips.com

Kuva 98, www.talotaito.fi

Kuva 97, www.biolan.fi

Kuva 87, www.pihakivi.com

Kuvat 107-112, www.playgrounddesigns.blogspot.com

Muut kuvat Eriksson Arkkitehdit Oy.